

مقام معظم رهبری در دیدار نخست‌وزیر عراق:
به آمریکایی‌ها اعتماد نکنید
منتظر ضربه زدن هستند

پایگاه اطلاع‌رسانی مقام معظم رهبری: حضرت آیت‌الله خامنه‌ای مقام معظم رهبری عصر دیروز (سه‌شنبه) در دیدار آقای حیدر العبادی نخست‌وزیر عراق و هیئت همراه با تجلیل از وحدت و انسجام همه جریان‌های سیاسی و مذهبی عراق...

صفحه ۲

چهارشنبه ۳۱ خرداد ۱۳۹۶ - ۲۶ رمضان ۱۴۳۸ - ۲۱ ژوئن ۲۰۱۷

توضیحات سخنگوی قوه قضائیه درباره یکی از قضات پرونده کهریزک

۱۵ سال حبس

علی اکبر ولایتی:
ترامپ
تجارت ترور می‌کند

گروه سیاست: علی اکبر ولایتی، عضو هیئت عالی نظارت در برجام، مصوبه اخیر سنای ناقض بندهای مختلف برجام دانست و گفت که محمدجواد ظریف، وزیر امور خارجه نیز در نامه‌اش به موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا، او را...

صفحه ۱۱

سال چهاردهم - شماره ۲۸۹۳ - ۲۰ صفحه - ۲۰۰۰ تومان

تیتراها

عرب سرخی:
مردم با چشم باز
به روحانی رأی دادند

صفحه ۳

محمد بنعلی از افطاری با رئیس جمهوری گفت
روحانی درباره حضور زنان
در ورزشگاه مصمم است

صفحه ۱۸

چرا قالیباف در «جمنا»
شرکت نکرد؟

صفحه ۷

احمد نقیب‌زاده در گفت‌وگو با «شرق»:
ترامپ
جنگ می‌خواهد

صفحه ۶

هر ۲ تیم می‌خواهند
صلح را نشان دهند
گفت‌وگو با حمید استیلی

صفحه ۱۸

حرف اول

«ناس» و رقص شمشیر

رضا منصوری - استاد دانشگاه شریف

تصویب «قانون مقابله با اقدامات بی‌ثبات‌کننده ایران» در سنای ایالات متحده آمریکا، سخنرانی سفیر اسرائیل در آمریکا در حضور جمعی از نمایندگان جمهوری‌خواه آمریکا و تاکید او بر اینکه برجام، ایران را در شرایط آماج‌گویی برای ساخت بمب قرار داده است و اگر آمریکا مداخله نکند، ما مداخله می‌کنیم و هم‌زمان خبر شهیدشدن سیدمصطفی صادقی، دانش‌آموخته مدیریت فناوری بر اثر بمباران نیروهای مقاومت در سوریه از سوی آمریکا، از اخبار مهم روزهای اخیر است. می‌دانم که به تعداد مراکز قدرت در ایران و جهان، این اخبار هم تفسیر می‌شود. اما من به یاد تفسیر واژه قرآنی «ناس» به وسیله آقای علم‌الهدی در مشهد و نیز رقص شمشیر خانواده سعودی با حضور آقای ترامپ در هفته‌های پیش افتادم که ارتباط تنگاتنگی میان این چند موضوع می‌بینم. هیچ ایرانی‌ای از اینکه کشورش در فشارهای سیاسی، اقتصادی و نظامی قرار گیرد، خوشحال نمی‌شود و هیچ ایرانی‌ای هم اجازه مداخله بیگانه را در کشورش نمی‌دهد. تعجب من از این است که چرا نخبگان ما اجازه مداخله تخریب‌کننده توان مقاومت کشور را به مفسرانی می‌دهند که حرف‌های مخرب می‌زنند؟ سعودی‌ها بیش از صد سال پیش، به منظور نابودی نمادهای شیعه، یک بار به نجف اشرف حمله کردند که با مقاومت مردم مواجه و مجبور به فرار شدند.

ادامه در صفحه ۴

رئیس‌جمهور در ضیافت افطار علما و روحانیون

پاسخ روحانی به منتقدان

پرتاب موشک از سوی سپاه تصمیم فرد یا رکنی نظامی نبود

صفحه ۲

بحثی که قبلا تمام شده است

جامعه اسلامی ولایت دارد؟ آدام الله ظلّکم علی رؤوس المسلمین. نمایندگان حضرت‌عالی در دبیرخانه انمه جمعه سراسر کشور، عباس خاتم‌یزدی - توسلی - عیابی - کشمیری - قاضی‌عسگر، ایشان در پاسخ، فتوایی که صادر می‌کند این است: «بسم‌تعالی - ولایت در جمیع صور دارد. لکن تولی امور مسلمین و تشکیل حکومت بستگی دارد به آرای اکثریت مسلمین که در قانون اساسی هم از آن یاد شده است و در صدر اسلام تعبیر می‌شده به بیعت با ولی مسلمین». بنا بر این فتوای شرعی، تولی فقیه جامع‌الشرایط در امور مسلمین و حکومت بر مسلمین، منوط و مشروط به آن است که اکثریت مسلمانان، آن فقیه جامع‌الشرایط را با آرای خود برگزیده باشند. همچنین این فتوا، آرای مسلمین را مشابه «بیعت» در صدر اسلام دانسته است. این دیدگاه چیزی است مخالف با بند ۲ بیانیه آقای جنتی که در آن به صراحت گفته شده است بیعت را نباید با آرای مردم و انتخابات در دوران معاصر مقایسه کرد. همچنین در بند یک همین بیانیه آمده است: «ولایت و امامت الهی به همه شئون آن اعم از تبیین و حفظ دین و هدایت مردم و زعامت سیاسی اجتماعی از احکام الهی است همانند ولایت پیامبر(ص) و متوقف بر خواست و نظر و رای مردم نیست». یعنی درحالی‌که در آن فتوا به صراحت آمده است که تولی امور مسلمین و تشکیل حکومت بستگی به آرای اکثریت مسلمین دارد، اما در بیانیه آقای جنتی زعامت سیاسی - اجتماعی که از کارهای حکومت است، متوقف بر خواست و رای و نظر مردم نیست». پیداست که این نظر آقای جنتی معارض و مخالف آن فتواست. ارجاع فتوای امام خمینی به قانون اساسی، بسیار مهم و روشنگر است که در بند بعدی به آن اشاره می‌شود.

دوم: بحث حقوقی بیانیه است. ساختار و مبانی

قانونی اساسی بر پایه حق حاکمیت ملی و اراده عمومی شکل گرفته و در تمام اصول آن این مبنا متجلی است. نیازی به گفتن نیست که اصل چهارم که مقرر کرده است: «کلیه قوانین و مقررات جزایی، مالی، اقتصادی، اداری، فرهنگی، نظامی، سیاسی و غیر اینها باید براساس موازین اسلامی باشد» و نیز نهاد رهبری، موضوع فصل هشتم قانون اساسی نیز بخشی از قانون اساسی بوده و حاکم است. اصول مختلف و متعدد قانون اساسی، کل حکومت و ارکان آن و اداره امور کشوری را مبتنی و مشروط و ملزم به انتخابات و اراده و آرای عمومی کرده است که فقط به سه مورد آن اشاره می‌کنیم: - اصل یکم: «حکومت ایران، جمهوری است که ملت ایران بر اساس اعتقاد دیرینه‌اش به حکومت حق و عدل قرآن در پی انقلاب اسلامی پیروزمند خود به رهبری مرجع عالی‌قدر تقلید، حضرت آیت‌الله‌العظمی امام خمینی، در همه‌پرسی... با اکثریت... به آن رای مثبت دادند». به‌طور خلاصه منشأ تشکیل و مشروعیت حکومت جمهوری اسلامی، آرای اکثریت ملت بوده است.

اصل ششم: «در جمهور اسلامی ایران، امور کشور باید به اتکای آرای عمومی اداره شود...» به طور خلاصه اینکه منشأ اختیارات تمامی اجزای حکومتی، آرای عمومی است که بر پایه قانون اساسی و همه اصول آن و قوانین عادی متجلی می‌شود، نه چیز دیگر...

اصل پنجاه‌وششم: «حاکمیت مطلق بر جهان و انسان از آن خدایت آرای عمومی اداره شود...» به طور خلاصه خوشی حاکم ساخته است. هیچ‌کس نمی‌تواند این حق الهی را از انسان سلب کند یا آن را در خدمت منافع فرد یا گروهی خاص قرار دهد. ملت این حق خداداد را از طریق که در اصول بعد می‌آید اعمال می‌کند». این اصل که از درخشان‌ترین و مهم‌ترین و

بنیادی‌ترین اصول قانون اساسی است، حق حاکمیت ملت را حق ذاتی و الهی می‌داند که بی هیچ واسطه ملت را سرشت ملت نهاده شده است. همه قوا و اجزای حکومت ناشی از همین حق حاکمیت ملت و اراده عمومی است که باید در چارچوب قانون اساسی و طریقی که در آن ذکر شده است، به اجرا درآید. سوم اینکه غیر از موارد گفته‌شده، ارجاع فتوای امام به قانون اساسی، دقیقه‌ای ظریف نیز در خود دارد. از نظر فقهی، تعبیر «آرای مسلمین» ممکن است تاروش و مجمل باشد. مسلمین کجای جهان؟ چه گروه‌هایی از مسلمین؟ منظور از آرا چیست و چه معنایی دارد؟ آرا چگونه باید ابراز و اظهار شوند؟ آرای مسلمین صرفاً جنبه ارشادی و اطلاعی دارد یا الزام‌آور و منشأ ایجاد تکلیف است؟ در فتوای مورد بحث، عبارت «که در قانون اساسی هم از آن یاد شده است» روشنگر و مبین عبارت «آرای مسلمین» است. به این معنا که مفاد قانون اساسی از حیث مفهوم اراده عمومی و آرای ملت و نقش موجه آن در تشکیل و اداره حکومت و تمام اجزای آن، همان چیزی است که به لحاظ فقهی موردنظر امام بوده است. در این صورت، در دیدگاه فقهی حضرت امام، که در فتوای مذکور منعکس است، از نظر فقهی و شرعی تشکیل حکومت و تولی امور ملت و حدود آن وابسته به آرای عمومی ملت ایران، به همان ترتیبی است که در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران آمده است.

وجود و تثبیت ادراک و فهم مشترک از قوانین و مفاهیم حقوقی، یکی از مهم‌ترین شرایط برقراری نظم قانونی در کشور است. خصوصاً مجادله در مفاهیم بنیادین حقوقی، اگرچه در حلقه‌های علمی و مدرسی ممکن است برای توسعه معرفت مناسب باشد، اما در عرصه اجرایی سیاست و جامعه برای برقراری نظم حقوقی مشکل‌ساز است.

تیتراها

حکم انفصال از خدمت
بالای سر شهردار مشهد

صفحه ۱۹

شرط میلیاردری توتال
برای ایران

صفحه ۴

بررسی عدم تمکین بانک‌ها از بانک مرکزی

نافرمانی از فرمان

صفحه ۴

تاجزاده در گفت‌وگو با «شرق»:
روحانی وزرای انتخاب نکند
که دلشان جای دیگری است

صفحه ۷

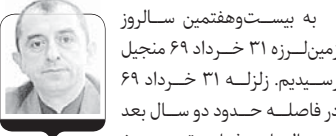
مشکلات قدیمی
به‌علاوه گرمای زودرس
گفت‌وگو با محمود صادقی

صفحه ۱۷

سرمقاله

۳۱ خرداد ۱۳۹۶، ۳۱ خرداد ۹۶

مهدی زارع*

به بیست‌وهفتمین سالروز زمین‌لرزه ۳۱ خرداد ۶۹ منجیل رسیدیم. زلزله ۳۱ خرداد ۶۹ در فاصله حدود دو‌سال بعد از سال‌های دفاع مقدس رخ داده؛ بنابراین از نظر مدیریت بحران از ستادهای پشتیبانی و بازسازی جنگ هشت‌ساله در این زلزله به عنوان پشتیبانی از عملیات جست‌وجو و امداد و در نهایت بازسازی در مناطق زلزله‌زده استفاده شد. خسارت‌های زیاد و گستردگی محدوده خرابی‌ها از ویژگی‌های زلزله ۱۳۶۹ منجیل است. در این مورد باید اشاره کرد که: اول آنکه این زلزله با بزرگای ۷.۳ از بزرگ‌ترین زمین‌لرزه‌های قابل‌انتظار در منطقه البرز و تالش بود (خرداد زمین‌لرزه نزدیک به سناریو بدترین حالت بود)؛ بنابراین در ارزیابی خسارت‌ها باید اندازه بزرگا و محل رخداد را در نظر داشته باشیم. ضمناً این زلزله در نزدیکی پهنه شهری منجیل، رودبار و لوشان رخ داد و عملاً سه شهر ما را تا حد زیادی ویران کرد. همچنین زلزله منجیل در نزدیکی محور و مخزن سد سفیدرود رخ داد که هنگام زلزله مخزن این سد بلاب و پر از آب بود و بنابراین گسیخته‌شدن سد و رهاشدن آن می‌توانست به فاجعه بزرگ‌تری بینجامد که خوشبختانه به دلیل کیفیت بالای طراحی از سوی مرحوم دکتر «اشتوکی» از سوئیس و ساخت سد سفیدرود در سال‌های ۱۳۳۵ تا ۱۳۴۱ (سال بهره‌برداری)، با وجود خسارت‌دیدن هنگام زلزله، اتفاق بدتری روی نداد.

ادامه در صفحه ۴

جشنواره تابستانی

ماکسیم

پوشاک نسل امروز... و فردا

maxim
COLLECTION

۲۰٪ تخفیف ویژه

برای درج تبلیغات خود در وبسایت روزنامه شرق با ما تماس بگیرید

شرق
روزنامه

دومین روزنامه پربازدید ایران در فضای مجازی

۸۸۱۹۲۸۷۷ - ۸۸۱۹۳۹۷۹

sharghdaily.ir

خبر به وقت شرق

به

تلگرام شرق

پیوندید

@sharghdaily